

Medielandskapens förändringar – demokratins klimatfråga

2014-09-23

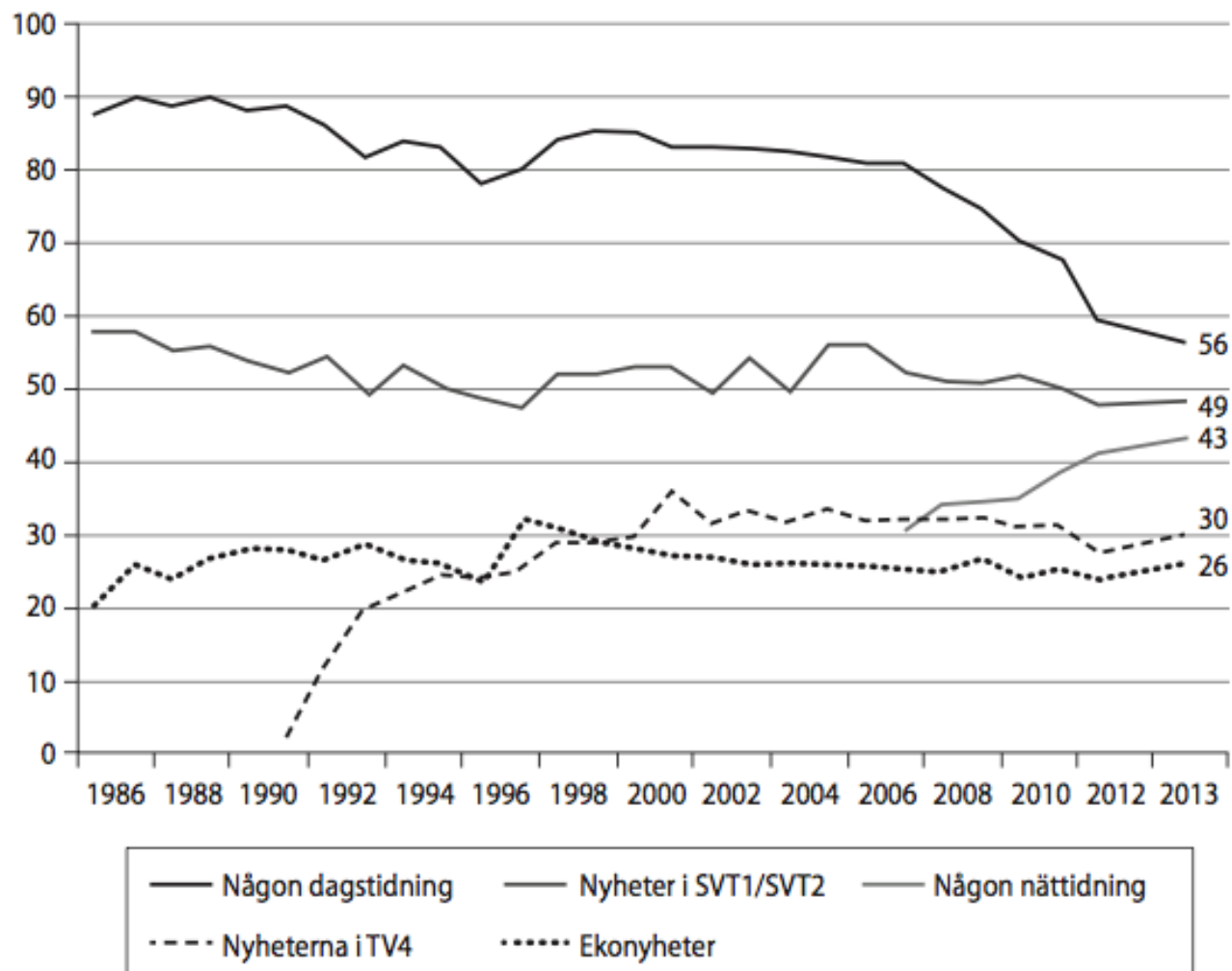
Jesper Strömbäck

Utgångspunkter

- En fungerande demokrati förutsätter informerade medborgare
- En fungerande demokrati förutsätter medborgare som engagerar sig
- En fungerande demokrati förutsätter en gemensam offentlighet

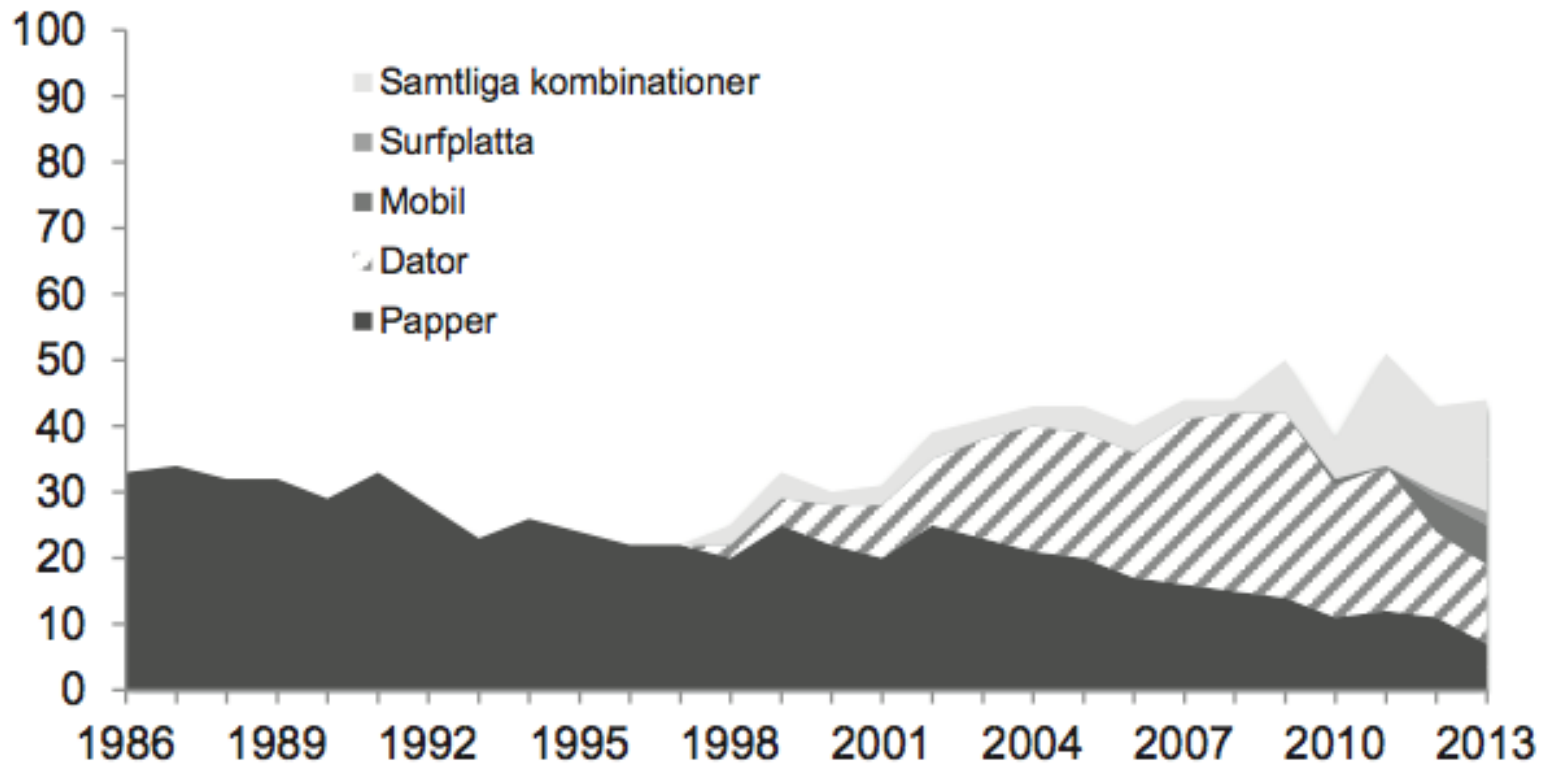
- En fungerande demokrati förutsätter jämlikhet i politisk kunskaper och politiskt deltagande
- En fungerande demokrati förutsätter gemensamma verklighetsbilder
- Medierna utgör den främsta källan till information om politik och samhälle
- Det finns klara samband mellan medieanvändning och politiskt beteende

Förändrad mediekonsumtion

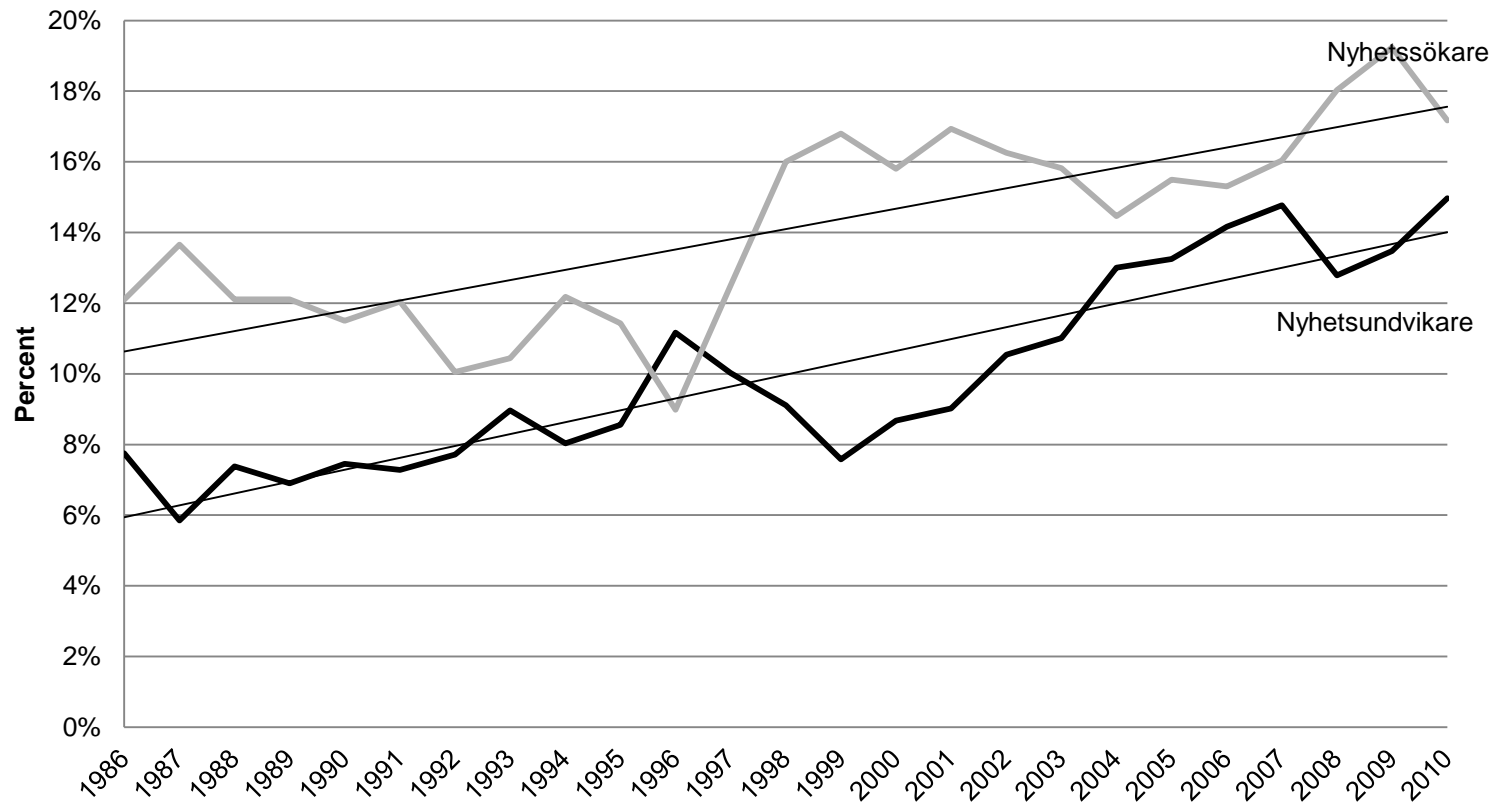

Regelbunden användning av olika medier. Källa: SOM-undersökningarna.

Förändrad kvällstidningsläsning

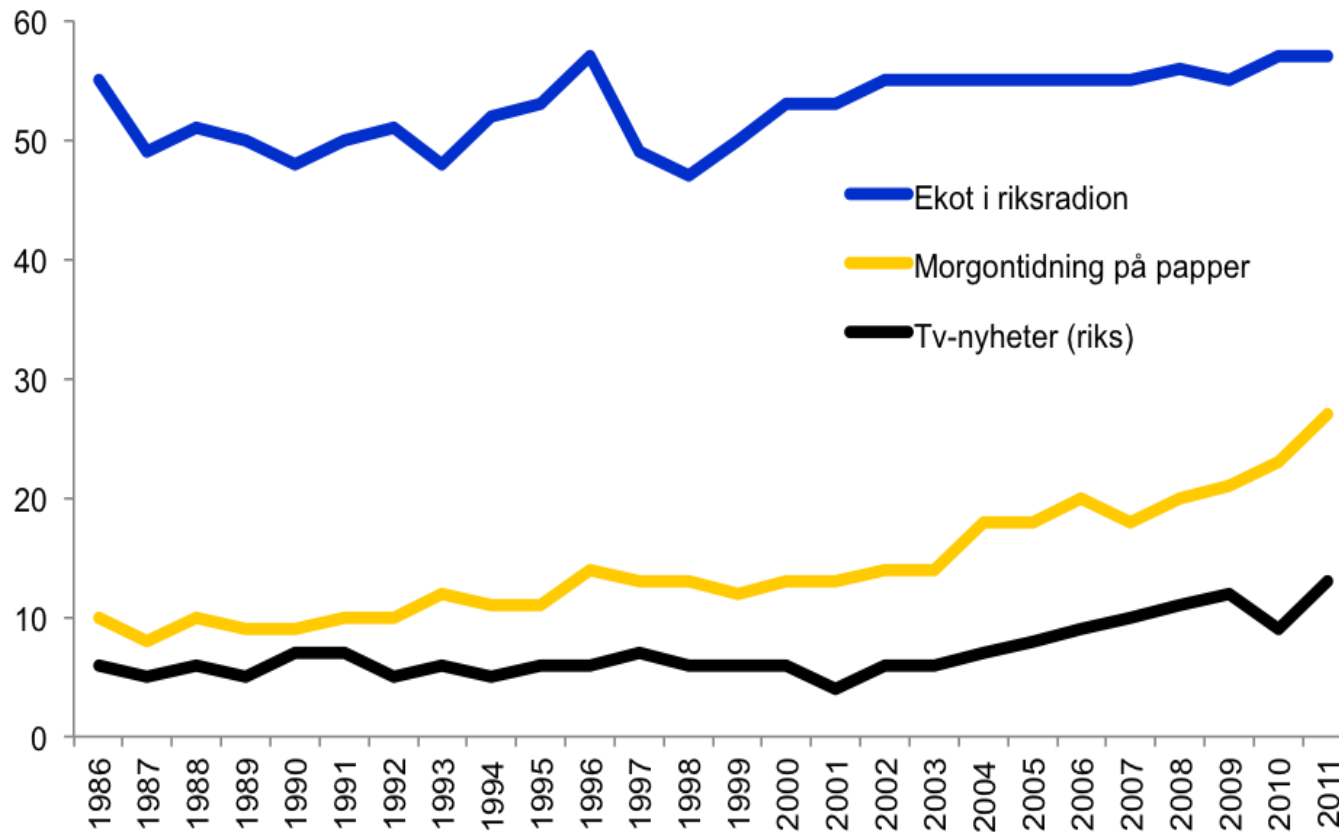

Ökade skillnader i nyhetsanvändning

Källa: Strömbäck, Djerf-Pierre & Shehata, 2013.

Ökad andel icke-användare

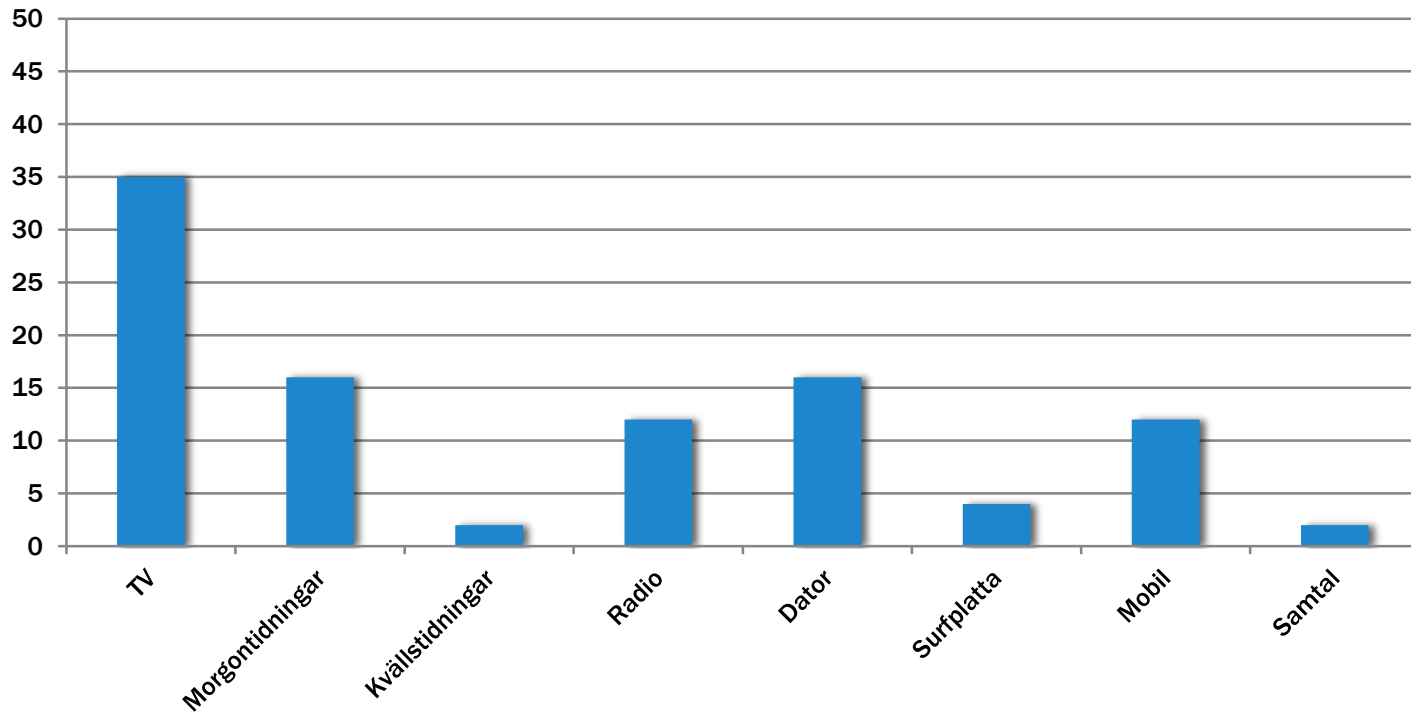

Källa: Shehata & Wadbring 2012.

Regelbunden morgontidningsläsning över tid

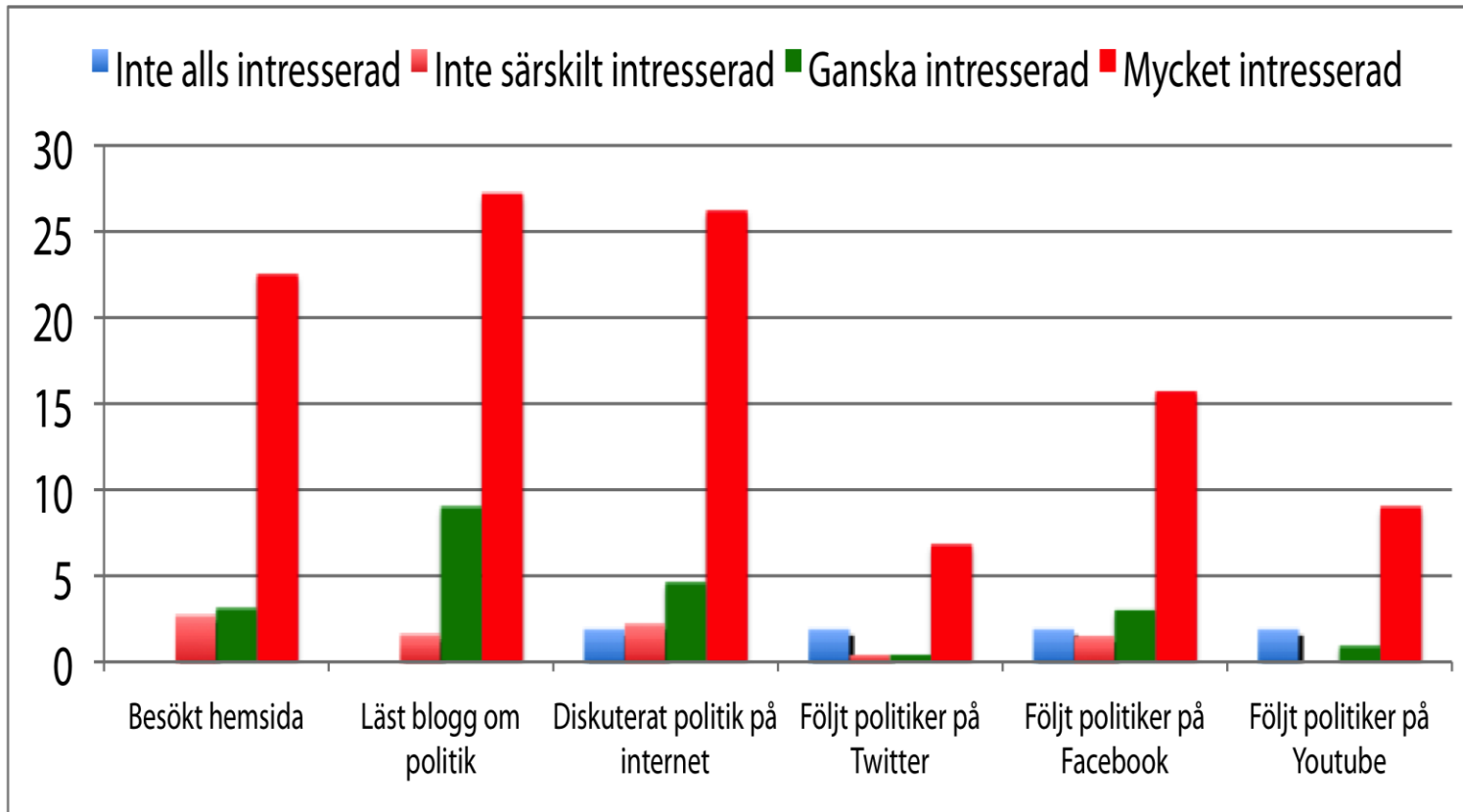
	1986	2011
15-29 år	68%	27%
65-85 år	84%	78%
Differens	16%	51%

Den (mass)medierade politiken

Fråga: Hur får du huvudsakligen information om vad som händer i svensk politik? (våg 2)

Användning av sociala medier

Slutsatser

- De förändrade och expanderande medielandskapen leder till
 - Minskad betydelse för massmedier och ökad betydelse för nischmedier
 - Ökad fragmentering och frivillig segmentering
 - Ökade skillnader i nyhetskonsumtion
 - Ökade skillnader i verklighetsuppfattningar
 - Ökade kunskapsklyftor
 - Ökade deltagandeklyftor
 - Ökad politisk polarisering
 - Försämrade journalistisk kvalitet
 - Ökad betydelse av källkritik och mediekunskap
- Detta är en utmaning för demokratin och dess krav på relativt och jämlikt informerade medborgare, relativt jämlikt politiskt deltagande, och relativt samstämmiga verklighetsuppfattningar